

POSTANOWIENIE

21 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.K.

przeciwko Z.S.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

na skutek skargi kasacyjnej Z.S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 12 października 2023 r., I ACa 1991/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwanego,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w

skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany Z.S. powołał się na istotne zagadnienie prawne, wyrażające się w pytaniach, czy powód spełnił wymagania określone w art. 527 § 1 k.c., zgłaszając żądanie uznania czynności prawnej za bezskuteczną bez wskazania, że czynność ta ma być bezskuteczna wobec niego i bez wskazania jakiejkolwiek chronionej wierzytelności powoda, czy art. 527 § 1 k.c. chroni nieskonkretyzowaną wierzytelność, czy tylko wierzytelność w wysokości określonej w tytule prawnym, oraz czy sąd kontroluje lub określa wierzytelność, z której wynika żądanie oparte na podstawie art. 527 § 1 k.c.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Wątpliwości powołane we wniosku nie spełniały wskazanych wymagań w stopniu oczywistym.

Pierwsze z pytań sprowadzało się do pytania o zasadność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w zaskarżonym wyroku, co *prima vista* zapoznaje istotę przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pozostałe zaś wątpliwości – pomijając lakoniczny sposób ich wysłowienia – nie zostały w ogóle umotywowane; we wniosku nie wyjaśniono w szczególności, dlaczego ich rozstrzygnięcie nie jest zdaniem pozwanego możliwe przy wykorzystaniu dotychczasowego, szerokiego dorobku orzecznictwa Sądu Najwyższego i nauki w

zakresie podstaw skargi pauliańskiej oraz wymagań stawianych w judykaturze i doktrynie zarówno żądaniu akcji pauliańskiej, jak i sentencji wyroku uwzględniającego to powództwo (por. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2021 r., III CZP 60/19, OSNC 2021, nr 10, poz. 62 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2017 r., II CSK 86/17). Nie wskazano także możliwych kierunków ich rozstrzygnięcia, przemawiających na ich rzecz argumentów, jak również prawnych racji, które wskazywałyby na to, że rozstrzygnięcie przytoczonych wątpliwości miałooby znaczenie wykraczające poza rozstrzygnięcie indywidualnej sprawy, co pozwalałoby zrealizować publicznoprawny cel postępowania kasacyjnego.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[SOP]